

RS AU § 41 Uppdrag. Översyn av budgetprocessen

Ärendenummer: RS 2024/2280

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade 2024-10-22, § 365 att ge regiondirektören i uppdrag att se över hela budgetprocessen där det ingår en tydlig tidplan för när förslag skall lämnas av partierna inför beslut.

Den nu gällande planeringsprocessen implementerades delvis 2023 och fullt ut från 2024. Detta uppdrag har tolkats som att det är specifikt budgetprocessen som ska tydliggöras och om möjligt utvecklas/förbättras. Det vill säga att de delar som omfattar omvärldsanalys, planeringsförutsättningar, mål och verksamhetsplanering inte berörs.

Följande förtydliganden föreslås:

Nämnderna gör som tidigare en mål- och budgetskrivelse enligt anvisningar från regionstyrelseförvaltningen.

Dialoger mellan deltagare på budgetberedningen och nämndernas presidier genomförs i början av april som tidigare. Då finns möjlighet för alla partiers representanter att få en fördjupning från de olika nämnderna om både verksamhet och ekonomiska förutsättningar.

Budgetberedning genomförs i början av maj. Tidpunkten läggs med hänsyn till helger och att relevanta fakta som exempelvis regeringens vårändringsbudget och ny skatteprognos finns tillgänglig.

Budgetberedningen genomförs normalt under max 3 dagar. De tre dagarna kan delas upp så att samtliga partiers representanter deltar under 2 dagar och att endast de styrande partierna deltar den sista dagen. Beslut om hur tiden ska disponeras tas i god tid av regionstyrelsens ordförande.

Deltagare på budgetberedningen är regionstyrelsens arbetsutskott, en representant från varje parti i regionfullmäktige som inte är med i arbetsutskottet samt tjänstepersoner.

Syftet med budgetberedningen är att ge samtliga partier möjlighet att ta del av de ekonomiska förutsättningarna för Region Gotland samt att diskutera större viktiga utvecklingsfrågor innan beslut om budget tas.

Samtliga partiers **budgetförslag** ska presenteras på ordinarie arbetsutskott som följer efter budgetberedningen. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att ordinarie arbetsutskott efter budgetberedningen 2025 flyttas fram så att det ligger minst 1 vecka efter att beredningen avslutats. **År 2025 blir det den 14 maj.** Mellan arbetsutskott och regionstyrelse finns därefter utrymme för samtliga partier att läsa in sig på de olika förslagen samt att huvudförslaget kan beredas av ekonomifunktionen. Handlingar och protokoll från arbetsutskottet ska skrivas, justeras och skickas ut med kallelsen till regionstyrelsen.

Regionstyrelsen tar beslut om nästa års budget innan maj månads utgång. Inför regionstyrelsens beslut sker samverkan med de fackliga organisationerna.

Huvudprincipen i Region Gotlands budgetprocess är att regionfullmäktige i juni beslutar om drift- och investeringsbudget för nästkommande år. Motivet är att nämnderna ska ges rimliga planeringsförutsättningar för att anpassa sin verksamhet efter de ekonomiska ramarna.

På höstens budgetavstämning sker en central avstämning mot aktuell skatteprognos men inga förändringar sker normalt av nämndernas ramar. Inga skrivelser lämnas från nämnderna. Om förändringar jämfört med det budgetbeslut som regionfullmäktige tog i juni föreslås av något parti, ska det presenteras på det arbetsutskott som följer efter att budgetavstämningen har avslutats. Detta för att samtliga partier, precis som på våren, ska ha möjlighet att läsa in sig på de olika förslagen samt att ärendet ska beredas inför regionstyrelsen och regionfullmäktiges beslut. Styrelsen ska enligt kommunallagen besluta om budget innan oktober månads utgång och regionfullmäktige ska senast innan november månads utgång besluta om slutlig finans-, balans- och resultatplan samt nästa års skattesats.

Skillnaden mellan nuvarande process och detta förslag är främst att samtliga partiers budgetförslag ska tas fram och redovisas samtidigt. Skillnaden är också att arbetsutskottet på våren flyttas fram för att ge partierna tid att ta fram ett väl förankrat budgetförslag.

Bedömning

Genom att tydliggöra att samtliga partier behöver tillgängliggöra sitt budgetförslag vid samma arbetsutskott cirka 1 vecka efter att budgetberedningen avslutas säkerställs att samtliga partier och har tid att analysera de olika förslagen innan slutligt beslut tas. Ekonomifunktionen får också möjlighet att bereda huvudförslaget och säkerställa att alla fakta finns framtagna innan regionstyrelsen och regionfullmäktige tar beslut.

Bedömningen är att budgetbeslutet inklusive ramar till nämnderna ska tas av regionfullmäktige i juni för att ge nämnderna tillräckligt med tid att analysera läget och besluta om detaljbudgeten. Det är väsentligt att beslutet är väl förankrat i nämnden så att anpassning av verksamhet till beslutad budget sker.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör,
regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande yrkar att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande
med hänvisning till att ytterligare partiöverläggning behövs.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-01-28